

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/161/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618201507
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6618201507.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobkyne: Y. Z., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX Q., štátna občianka SR, zastúpená JUDr. Andrej Cífra, advokát, so sídlom ul. J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, proti žalovanej: Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, zastúpený ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Kýčerského 7, 811 05 Bratislava, IČO: 36 857 513, o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere eventuálne o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec zo dňa 30.05.2018, č. k. 8Csp/30/2018-46, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu z r u š u j e a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil a žalovanej nepriznal náhradu trov konania.
2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa doručila súdu prostredníctvom zástupcu dňa 04.04.2018 žalobu, ktorou sa domáhala od žalovaného určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, eventuálne určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Nahliadnutím do spisu Okresného súdu Lučenec pod sp. zn. 17C/319/2015, okresný súd zistil, že pohľadávka zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX postúpená z postupcu Consumer Finance Holding, a.s., na postupníka Intrum Slovakia, s. r. o. Okresný súd konštatoval, že mal za preukázané postúpenie pohľadávky zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX, ktorá je predmetom sporu na spoločnosť Intrum Slovakia, s. r. o. Žalobkyňa podala žalobu proti Všeobecnej úverovej banke, t.j. strane, ktorá nedisponuje v predmetnom spore procesnou subjektivitou. Vzhľadom na to, že ide taký nedostatok v čase začatia konania, ktorý je neodstrániteľným nedostatkom podmienok konania, súd postupoval podľa ust. § 62 CSP a konanie zastavil. Súčasne okresný súd aplikoval aj ust. § 161, § 61 CSP. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 256 ods. 1 CSP. Žalobkyňa procesne zastavila zastavenie konania tým, že podala žalobu proti procesne nespôsobilému účastníkovi, preto žalovanému vznikol nárok na náhradu trov konania. Okresný súd však žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu v konaní žiadne trovy nevznikli.
3. Proti uzneseniu podala odvolanie žalobkyňa. Uznesenie okresného súdu navrhla zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na konanie vo veci samej. Uplatnila odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP. Namietala nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako aj jeho nepreskúmateľnosť, nakoľko okresný súd neuvádza ako dospel k záveru o nedostatku procesnej spôsobilosti žalovanej strany, resp. spôsob ako dospel k uvedenému záveru je neštandardný. Okresný súd postupoval nesprávne tým, že hodnotil predmet sporu v štádiu, keď bolo jeho primárnou povinnosťou skúmať splnenie procesných podmienok a v druhom rad nesprávny postup je zvýraznený aj tým, že súd nesprávne identifikoval predmet sporu, z čoho následne zrejme vyplynul aj omyl súdu prvej inštancie

o „preukázaní postúpenia pohľadávky“ (bod 6. odôvodnenia uznesenia). V čase začatia konania mal žalovaný preukázateľne procesnú subjektivitu (viď výpis z Obchodného registra SR). Okresný súd najskôr riešil predmet sporu a následne riešil otázku procesnej subjektivity, pričom, ale zrejme nerozlišoval rozdielnosť pojmov „procesná subjektivita“ a „vecná legitímácia“. Poukázala aj na uznesenie NS SR zo dňa 14.09.2011, sp. zn. 7Cdo/21/2010. Žalobkyňa v podanej žalobe správne označila ako žalovaného spoločnosť VÚB, a.s., ako právneho nástupcu spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. Poukázala na to, že predmetom sporu je určenie platnosti/neplatnosti právneho úkonu (zmluvy o pôžičke), eventuálne bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, ktorý má byť poskytnutý. Predmetom sporu nie je pohľadávka vyplývajúca z predmetnej zmluvy o úvere. Zmluvnými stranami predmetnej zmluvy o úvere je žalobkyňa a žalovaný (VÚB, a.s. ako právny nástupca Consumer Finance Holding, a.s.). Pokiaľ žalovaný pripravoval predmetnú zmluvu o úvere a bol jednou zo zmluvných strán, v žiadnom prípade nemožno hovoriť ani o prípadnom nedostatku pasívnej vecnej legitímácie a vonkoncom nemožno hovoriť o nedostatku procesnej spôsobilosti. Na veci nič nemení ani prípadné postúpenie pohľadávky. Zo strany okresného súdu došlo k nesprávnemu procesnému postupu a aplikácii nesprávnych ustanovení CSP, čím de facto odňal žalobkyni možnosť konať pred súdom. Pokiaľ má súd pochybnosti o splnení procesných podmienok, potom nemôže konanie zastaviť z dôvodu nesplnenia procesných podmienok, ale je nutné pristúpiť k prejednaniu veci samej. V opačnom prípade by došlo k porušeniu zákazu princípu denegatio iustitiae (rozhodnutie NS SR sp. zn. 8Sžo/31/2013).

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne na výzvu súdu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario) uznesenie okresného súdu v napadnutej časti zrušil podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

6. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je správne. Z obsahu spisu vyplýva, že žaloba bola podaná na okresný súd dňa 04.04.2018, kde žalobkyňa označila ako žalovaného spoločnosť VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155. Predmetom sporu je určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, eventuálne určenie bezúročnosti a bezpoplatkovoti spotrebiteľského úveru, a to bezúčelovej pôžičky č. XXXXXXXX uzatvorenej medzi žalobkyňou dňa XX.XX.XXXX a právnym predchodcom žalovaného - spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. Právny predchodca žalovaného - Consumer Finance Holding, a.s. zanikol a bol vymazaný z Obchodného registra SR. Dôvodom výmazu bolo zrušenie tejto spoločnosti k 01.01.2018 bez likvidácie formou rozdelenia a jej zlúčenia so spoločnosťami Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 a VÚB Leasing, a.s., Mlynské Nivy 1, 820 05 Bratislava, IČO: 31 318 045, ako nástupníckymi spoločnosťami podľa ust. § 69 ods. 9 a § 218m a nasl. Obchodného zákonníka. Tieto skutočnosti sú odvolaciemu súdu známe z jeho rozhodovacej činnosti sp. zn. 15Co/428/2016, v ktorom konaní oznámil tieto skutočnosti odvolaciemu súdu právny zástupca pôvodného žalovaného Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, písomným podaním zo dňa 07.02.2018 označeným „oznámenie o právnom nástupníctve“. Z výpisu z Obchodného registra SR jednoznačne vyplýva, že žalovaný mal v čase začatia konania, ako aj v čase odvolacieho konania právnu subjektivitu, a preto postup okresného súdu nebol správny, keď konanie zastavil z dôvodu nedostatku procesnej subjektivity na strane žalovaného s poukazom na ust. § 62 CSP. Námetka žalobkyne, že okresný súd najskôr riešil predmet sporu a následne riešil otázku procesnej subjektivity, pričom nerozlišoval rozdielnosť pojmov „procesná subjektivita“ a „vecná legitímácia“, je dôvodná. Odvolací súd sa plne stotožňuje s argumentáciou žalobkyne uvedenou v odvolaní. Podľa ustálenej súdnej praxe vecná legitímácia vyplýva z hmotného práva, má ju ten, kto je podľa hmotného práva nositeľom uplatneného práva a povinností. Či je účastník konania tiež vecne legitimovaným (aktívne, či pasívne), ukáže sa až v konečnom rozhodnutí vo veci. Jej nedostatok vedie k zamietnutiu žaloby meritórnym rozhodnutím. Na rozdiel od vecnej legitímácie, spôsobilosť byť účastníkom konania (civilnoprocesnú subjektivitu) má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva. Pokiaľ teda okresný súd mal za preukázané postúpenie pohľadávky zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX, ktorá je predmetom sporu na spoločnosť Intrum Slovakia, s. r. o., a z toho dôvodu konanie voči žalovanému zastavil, s tým, že žalovaný nedisponuje v predmetnom spore procesnou subjektivitou, jeho postup nebol správny a týmto postupom okresný súd žalobkyni odňal možnosť konať pred súdom.

7. Vzhľadom na to, že zo strany okresného súdu došlo k nesprávnemu procesnému postupu a k aplikácii nesprávnych ustanovení CSP, odvolací súd rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom sa bude okresný súd zaoberať dôvodnosťou podanej žaloby a vo veci meritórne rozhodne.

8. Odvolací súd zrušil aj druhý výrok rozhodnutia okresného súdu ohľadom trov konania, ako výrok závislý, pričom okresný súd rozhodne o náhrade trov konania v novom rozhodnutí o veci v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

9. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).